

UTDANNINGSMELDING 2011 - IFI

I. Generell omtale av studietilbudet ved instituttet

Instituttets samlede program- og fagtilbud er presentert under punkt II. For medisinerstudiet er studietilbudet uendret ved instituttet. En hovedutfordring er å sikre at undervisningen oppfyller de læringsmål som er definert i de utarbeidete læringsutbyttebeskrivelser. Spesielt er harmonisering av undervisning ved de samarbeidende sykehus i regionen viktig, likeså at det er en naturlig læringsprogresjon i undervisningen og studentoppgaver fra 1. til 4. indremedisinske termin.

Programutvalget for ernæring vil i 2012 evaluere studieprogrammene i ernæring. Det er fortsatt en utfordring med frafall i bachelor utdanningen, hovedsakelig som følge av at studenter går over på medisinerstudiet. Likevel er det en økning av studenter i masterprogrammene. Det nyopprettede Mohn senter for ernæring vil bidra til økning av forskerstillinger i feltet og forhåpentligvis også bidra til øket kvalitet og forskningsbasert undervisning.

Senter for farmasi ble etablert ved IFI 2011 og året har vært preget av forflytning av emner mellom Kjemisk institutt på MNF, ISF og IFI ved MOF. Det er ledige studieplasser både ved profesjonsstudiet i farmasi og ved masterprogrammet i farmasi for reseptarer.

Det er lav grad av internasjonalisering/internasjonalt utveksling i ernæringsstudiene så vel som i medisinerstudiet. Medvirkende årsaker er manglende harmonisering mot akademisk år ved utenlandske universiteter og at undervisningen gis på norsk. I profesjonsstudiet i farmasi er 7. semester obligatorisk lagt til University of East Anglia, Norwich, UK.

II. Kvalitativ omtale av studie- og studentstatistikk

ERNÆRING

Bacheloremner ernæring

1. studieår: NUTR-INF (29 oppmeldt, 29 møtt, 29 bestått), NUTR110 (34 møtt, 34 bestått). Generelt svært lav strykprosent på de enkelte emnene første året.

2. studieår: NUTR120 (19 oppmeldt, 16 møtt, 13 bestått), NUTR150 (20 oppmeldt, 14 møtt, 14 bestått), NUTR111 (20 oppmeldt, 16 møtt, 16 bestått), NUTR207 (22 oppmeldt, 18 møtt, 18 bestått).

Frafall fra 1. til 2. studieår er et kjent problem som bl. a. skyldes enkel overgang (pga. emneoverlapp) til medisinstudiet.

3. studieår: NUTR230 (13 oppmeldt, 12 møtt, 12 bestått), NUTR210 (12 oppmeldt, 12 møtt, 12 bestått), NUTR255 (12 oppmeldt, 12 møtt, 12 bestått), NUTR240 (15 oppmeldt, 12 møtt, 12 bestått).

Videre frafall også fra 2. til 3. studieår. Lav strykprosent for de studentene som er igjen på studiet. NUTR55: Hospitering med rapport som utgjør bacheloroppgave.

Masteremner ernæring

Human ernæring: NUTR300 (9 oppmeldt, 6 møtt, 6 bestått), NUTR301 (7 oppmeldt, 7 møtt, 7 bestått), NUTR310 (8 oppmeldt, 6 møtt, 6 bestått), NUTR302 (2 oppmeldt, 2 møtt, 2 bestått (valgemne)), NUTR395 (10 oppmeldt, 10 møtt, 10 bestått).

Klinisk ernæring: NUCLI353 (9 oppmeldt, 9 møtt, 9 bestått), NUCLI361 (5 oppmeldt, 5 møtt, 5 bestått (valgemne)), NUCLI362 (ingen studenter (valgemne)), NUCLI351 (11 oppmeldt, 11 møtt, 11 bestått), NUCLI355 (8 oppmeldt, 8 møtt, 8 bestått), NUCLI395 (6 oppmeldt, 6 møtt, 6 bestått).

Andre emner: HUCEL350A (11 oppmeldt, 9 møtt, 9 bestått (valgemne for masterstudenter, også andre (hospitanter/PhD-studenter) tar emnet.

Studenttallet for masterstudiene har gått noe opp i forhold til 2010. Generell svært lav (ingen) strykprosent. Noe frafall er det fra opptak til fullført grad, men frafallet er stabilt i forhold til tidligere.

FARMASI

FARM103: Samfunnsfarmasi I - 24 studenter høsten 2011. Studieevaluering gjennomført høsten 2011 med gode tilbakemeldinger. I undervisningen er det også obligatorisk praksis på apotek. Våren 2011: 2 stryk, av totalt 24 studenter.

FARM204: 12 studenter høsten 2011. Emnet går over 2 semestre, 30 stp er praksis i apotek på vårsemesteret + 5 stp. obligatorisk undervisning på University of East Anglia i Norwich (UEA), England. 7. semester har studenter på studieprogrammet Integrert master i farmasi obligatorisk opphold på UEA hvor det undervises i galenisk farmasi. I løpet at dette oppholdet har studentene også 2 uker med obligatorisk undervisning i samfunnsfarmasi som blir holdt av Lone Holst og Kjersti Bakken fra ISF.

Våren 2011: 3 stryk, 1 klage av 26 studenter

FARM103 og FARM204 blir fra våren 2012 flyttet over til ISF, dette på grunn av at emneansvarlige tilhører ISF og ikke IFI.

FARM395: Farmakoterapi. Undervises høst. Mastergradskurs, ligger ikke inne i studieplanen. Emneansvar på faget er ulikt fra år til år. Det er stort sett stipendiater tilknyttet IFI og farmasi som har hatt emneansvar, unntak var høsten 2011 hvor Reidun Kjome (post doc. tilknyttet ISF) var ansvarlig for faget. Instituttet har hatt en del utfordringer ifm. oppnevning av emneansvarlige. Videre har det påløpt en del ekstrakostnader i forbindelse med undervisning gitt av eksterne forelesere + caseoppgaver m/pasienter.

Høsten 2011: 1 stryk, totalt 8 oppmeldte.

FARM301: Farmasøytisk forskningsmetodikk. Dette emnet ble flyttet fra Kjemisk institutt til IFI våren 2012. Faget har ingen emneansvarlig og består av fire ulike undervisningsdeler Statistikk, Spektroskopi, Epidemiologi og Biokjemisk metodikk. Spektroskopi fulgte våren 2011 allerede eksisterende undervisning på MatNat, egen spektroskopi-undervisning holdt på MatNat for farmasistudenter. Epidemiologi følger MEDEPI-undervisning for medisinstudenter gitt av ISF, mens Biokjemisk metodikk er et eget kurs over 1 uke som blir holdt av Anni Vedeler tilknyttet Institutt for biomedisin. Det har våren 2012 vært noe problematisk å skaffe undervisere i spektroskopi og statistikk da faget ikke lenger tilhører

MatNat. IFI har derfor inneværende semester honorert ekstern foreleser for å holde statistikk-undervisning.

FARM236: Undervisningen foregår på MatNat, Kjemisk institutt. Emneansvaret ble våren 2012 flyttet til Kjemisk institutt.

Våren 2011: 2 stryk, 3 ikke møtt- av totalt 35 oppmeldte til eksamen.

FARM238: Undervisningen foregår på MatNat, Kjemisk institutt. Emneansvaret ble våren 2012 blitt flyttet til Kjemisk institutt.

Vår 2011: 2 stryk- totalt 24 oppmeldte til eksamen.

Antall studenter:

Integrert masterprogram for farmasi (profesjonstudium -5år):

Antall studieplasser: 120

Antall studenter: 106

Masterprogram i farmasi for reseptarer (3 år):

Antall studieplasser: 24

Antall studenter: 12

Studentene har i 7. semester obligatorisk opphold på University of East Anglia (UEA) i Norwich hvor de følger et fag i galenisk farmasi FARM295 og et fag i klinisk farmasi . Ansvar for disse fagene ligger sentralt på UiB. Vi har i dag to masterstudenter som skriver masteroppgaven sin på UEA. UiB har ingen utvekslingsavtaler.

MEDISIN

MEDMBK, MEDFAR-A, MEDFAR-B, FARM293, FARM290, MEDGRUNN, MEDIND1, MEDIND2, MEDIND3, MEDIND4, MEDGER, MEDONK, MEDREV, MEDHUD.

Opptak, kullstørrelse og frafall av medisinstudenter administreres av fakultetets sentraladministrasjon, og IFI fører ikke egen statistikk over dette. Generelt kan sies at strykprosenten er liten, og det er meget få klagesaker på eksamen.

III. Oppfølging av universitetsstyrets og fakultets mål og prioriteringer 2011

Kvalitet i utdanning

1. Implementering av det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket

I henhold til plan er det utarbeidet læringsutbyttebeskrivelser for alle enkeltemner og for de 4 terminer i medisinerstudiet hvor indremedisin undervises som gjelder fra 2012. Prosessen har vært en nyttig gjennomgang av undervisningen som gis og har avdekket behovet for harmonisering av undervisning mellom de ulike samarbeidende sykehus og sikring av naturlig progresjon i undervisning og praktiske oppgaver fra 1. til 4. indremedisinske termin. Undervisning i klinisk pasientundersøkelse ble identifisert som ett fokusområde for forbedret læring og undervisning. Dette var et hovedtema på IFI heldags Eksamens og undervisningsseminar 04.05.11.

2. Emneevaluering

Farmakologiundervisning: Etter en langvarig prosess ble det vedtatt endringer i farmakologiundervisningen i 2011. Farmakologi ble da kortet inn fra 3 undervisningsblokker til 2. Frem til da var farmakologiundervisningen lagt til Paraklinisk blokk 1, 3 og 4, med eksamen etter 2 uker i Parablokk 4. Etter ny ordning blir farmakologiundervisningen kun lagt til Parablokk 1 og 3, med eksamen siste uken i Parablokk 3. Dette er en stor forbedring for studentene som

har etterspurt dette lenge. De får nå eksamen tettere opp mot undervisningen i faget, og de har kun 1 eksamen i hver blokk, i stedet for 2 eksamener i Parablokk 4 (farmakologi og patologi). Første kull som prøver ut den nye ordningen er kull08A som gjennomføres vår 2012.

3. Studiegjennomføring på bachelornivå

Dette er hovedsakelig et problem i ernæringsprogrammet. Programutvalget for ernæring vil i 2012 evaluere studieprogrammene i ernæring. Det er fortsatt en utfordring med frafall i bachelor utdanningen, hovedsakelig som følge av at studenter går over på medisinerstudiet.

4. Tiltak for studentaktiv forskning

Tilbud gis gjennom prosjekter for særoppgave i medisinerstudiet samt gjennom forskerlinjen. Særoppgaven er obligatorisk, men det avsettes for lite tid til at forskningsoppgaver kan gjennomføres. Spesielt er det et problem at undervisningsfrie onsdager som kunne vært brukt til gjennomføring av studentprosjekt belegges med undervisning. Særoppgaven gir også lite studiepoeng, og mange studenter ønsker derfor å gjennomføre oppgaven sammen med 2-3 eller flere medstudenter. Dersom man ønsker å stimulere til studentaktiv forskning kan oppgradering av særoppgavens betydning for studiepoeng og sluttarakter være en vei å gå.

IV. Generell kvalitativ presentasjon av resultat, planer, utfordringer

1. Studiekvalitetstiltak

Momenter fra programsensorrapporten er under oppfølging, bl.a. omlegging av farmakologiundervisning og eksamen (se over), utarbeidelse av læringsutbyttebeskrivelser for alle emner (se over) og forbedring av evaluering i de indremedisinske terminer.

Det arbeides fortsatt med oppdatering og gjennomgang av spørsmålsdatabasen som danner basis for elektronisk terminprøve ved avslutning av 2. og 4. indremedisinske termin. I samarbeid med Helse Bergen IKT er databasen inndelt i samsvar med undervisning og forventet kunnskapsnivå slik at ulikt spørsmålsuttrekk gjøres i hhv 2. og 4. terminprøve. Studentene har tidligere kunnet avlegge terminprøven på sin hjemme-PC, og det har vært krav til gjennomføring, men ikke krav til å bestå terminprøven. Ved avlogging har studenten kunnet skrive ut en bekreftelse på gjennomføring som har vært innlevert som bilag til terminkortet. Problemet med den gamle ordningen var at svake studenter ikke ble fanget opp. Flinker studenter brukte derimot terminprøven som selvlæringsverktøy. Etter vedtak i EEU er nytt system for gjennomføring av terminprøve nå under utvikling. Terminprøven vil da bli gjennomført i klasserom med IT vakt tilstede, kun 1 pålogging er tillatt og 60% av oppgavene må besvares riktig for å bestå terminprøven. Endringen blir gjennomført for bedre å kunne fange opp svake studenter og for å fremtvinge lesing av indremedisinske fag tidligere i studiet. Slik gjeldende studieplan fungerer, utsetter mange studenter lesing av indremedisinske fag fordi man forbereder seg til eksamen i andre fag som rettsmedisin, farmakologi og mikrobiologi som er plassert ved slutten av de indremedisinske terminer. Dette er klart uheldig men vil forhåpentligvis endres i den fremtidige nye studieplan.

Det pågår også tilsvarende arbeid med oppdatering og gjennomgang av terminprøvespørsmål for fagområdene revmatologi, onkologi og geriatri. Ved Eksamens og undervisningsseminaret 04.05.11 ble det arrangert gruppearbeid i å lage gode flervalgsoppgaver under ledelse av professor Torstein Vik fra NTNU. Vi har som mål å gjennomføre at alle terminer uten avsluttende eksamen skal ha terminprøve. Dette innebærer innføring av terminprøve for 1. og 3. indremedisinske terminer. Vi er i dialog med underviserne på de samarbeidende sykehus

(Haraldsplass Diagonale Sykehus, Førde Sykehus, Haugesund Sykehus og Stavanger Universitetssykehus) om innhold og gjennomføring av terminprøver i disse terminene.

Tjenestekort – krav til godkjenning

IFI har innført tjenestekort for de emner som ikke avsluttes med eksamen. Tjenestekortene ble revidert i 2010 og er holdt uendret i 2011. Det er blitt utarbeidet spesifiserte krav til godkjenning.

Opplæring i bruk av elektronisk pasientjournal for studenter

Helse-Vest byttet i april 2010 elektronisk pasientjournalssystem fra Doculive til DIPS. Opplæring i journalskriving i 1. indremedisinske termin på HDS har tradisjonelt ikke involvert bruk av elektronisk pasientjournalssystem. Dette har medført at mange studenter har fått problemer i forbindelse med gjennomføring av journalopptak den første tiden på HUS. IFI har innført e-læringskurs, klasseromsundervisning og trening i PC-stue som obligatorisk opplæring i 1. indremedisinske termin. Dette har vært godt mottatt av medisinerstudentene, men det etterlyses PC stue på HDS hvor man kan bedrive egentrening på DIPS. Det er et mål at dette kan finansieres i 2012.

2. Internasjonalisering – utvekslingsstudenter

I samarbeid med fakultetet har instituttet tatt i mot og lagt til rette for utenlandske medisinerstudenter til å følge undervisningsopplegg/hospitering innenfor de fagområder instituttet har ansvar for. I hovedsak er dette tyske og danske studenter da det kun undervises på norsk.

Tiltak for å bedre internasjonalisering vil være harmonisering med akademisk år og terminer ved utenlandske universitet, engelskspråklig undervisning og oppgraderinger av fakultets nettsider.

3. Etter- og videreutdanning

Mange av IFI vitenskapelig ansatte deltar som undervisere på kurs som er ledd i obligatoriske kurs i legespesialisering eller lege etterutdanning. IFI er ikke administrativt eller økonomisk involvert i avholdelse av denne type kurs.

V. Handlingsplaner

VI Oppsummering

IFI har i 2011 fulgt opp programsensorrapport og kvalifikasjonsrammeverket med etablering av læringsutbyttebeskrivelser, standardiserte eksamenskomiteer og skriftlige sensorveiledninger og harmonisering av læringsmål og undervisning mellom ulike indremedisinske terminer. Terminprøve i 2. og 4. indremedisinske termin er under revisjon for bedre å kunne fange opp svake studenter og stimulere til tidligere lesestart for indremedisinske fag. Hovedutfordringer er harmonisering av undervisning på de 3 samarbeidende sykehus i 3. indremedisinske termin innføring av terminprøver i 1. og 3. termin. Oppfølging av læringsutbyttebeskrivelsen for 1. indremedisinske termin er også en hovedutfordring på bakgrunn av at det er vanskelig å få kvalifiserte lærere til undervisningen og at verken IFI eller HDS ønsker å ta økonomisk ansvar for PC stud hvor studentene kan drive selvtrening i bruk av elektronisk pasientjournal.

Bergen 17.02.12

Eva Gerds
Visestyrer for undervisning